



Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

A V I Z

la proiectul de lege privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură (nr.310 din 24.10.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și menționează următoarele considerente.

I. Observații de ordin general

Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fiind aprobat în ședința din 23.10.2024. Procedura de înaintare a proiectului de act normativ corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare instituirea unui cadru legislativ nou în sectorul acvaculturii și organizării pieței produselor pescărești și de acvacultură.

Prin conținutul său normativ, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice.

Scopul elaborării prezentului proiect de lege rezidă în consolidarea cadrului instituțional și crearea condițiilor organizatorice și economico-juridice favorabile unei dezvoltări durabile a sectorului acvaculturii, ameliorarea și perfecționarea speciilor de pește existente, sporirea calității și a competitivității produselor prelucrate din pește, promovarea acestora pe piața internă și cea externă și susținerea fermierilor și operatorilor în ceea ce privește implementarea tehnologiilor performante și a proiectelor inovative în sector.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de lege și finalitățile urmărite sunt generate de obligația Republicii Moldova de a transpune Politica sectorului acvaculturii prevăzută la Capitolul 13 – „Pescuitul și politica maritimă” din Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, precum și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele, membre ale acestora.

Astfel, proiectul de lege transpune parțial două regulamente UE. Ținând cont de faptul că Republica Moldova nu are cote și nave pentru pescuitul maritim, prevederile Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 sunt aplicabile doar în ceea ce privește acvacultura și organizarea pieței produselor pescărești.

II. Obiecții de conținut și tehnică legislativă:

Analizând conținutul proiectului, reținem necesitatea revizuirii acestuia în raport cu normele de tehnică legislativă și cerințe de calitate a actului normativ.

1. Art.1:

- Pentru corectitudinea normei, claritatea și precizia reglementării, partea dispozitivă a alin.(1) se va expune conform uzanțelor normative, după cum urmează:

„Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, care prevede:...” în continuare după text;

- **lit.c)** pentru rigoare de exprimare și evitarea repetării termenului „piață” recomandăm următoarele formulare:

„c) organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură comercializate pe teritoriul Republicii Moldova”;

- **alin.(2)**, atenționăm asupra expunerii clare a domeniului de aplicare a legii care se referă nu doar la „persoanele juridice...” dar și a „**persoanelor fizice și juridice care se ocupă cu activitățile de creștere, selecție și reproducere a peștelui, prin aplicarea tehnologiilor specifice sectorului**”.

Obiecția dată rezultă din prevederile proiectului, și anume: art.4 lit.a) și art. 30 alin.(1) din proiect, care se aplică „pentru toți operatorii, indiferent dacă aceștia sunt persoane fizice sau juridice”.

Sub acest aspect, se va reanaliza și noțiunea de „**operator**”, înserată în art.4 lit.c), substituindu-se cuvintele „persoană juridică” cu textul „**persoană fizică sau juridică**”.

Precizăm că Legea nr.237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, definește termenul „operator” ca fiind *persoană fizică sau juridică responsabilă cu garantarea respectării prezentei legi la toate etapele producției, pregătirii și distribuției, aflate sub controlul persoanei respective;*

2. Art.3 transpune art.3 din Regulamentul (UE) nr.1380/2013 „Principiile bunei guvernante”, însă denumirea acestuia „Principiile politicii sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură ” nu redă exact obiectul regulamentar.

În acest sens recomandăm reformularea denumirii și a părții introductive ale art.3 în modul următor:

„Articolul 3. Politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură

Politica sectorului acvaculturii și organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură este ghidată de principiile bunei guvernări, și are la bază următoarele priorități:...”

Totodată, atenționăm asupra necesității de redactare a normelor preluate din Regulamentul (UE) și ajustarea la cerințele legislației naționale:

- lit.a) textul „definirea clară a responsabilităților la toate nivelurile, regional și național” se va expune în conformitate cu prevederile proiectului „la nivel regional și local”;

- lit.f) textul „administrațiilor publice centrale” se va substitui cu textul „autorităților administrației publice centrale”.

3. Art.6, pentru un spor de rigoare normativă, denumirea articolului se va completa la final cu cuvintele „științifice de profil”, fiind în concordanță cu alin.(3) din acest articol.

4. Art.8:

- **alin.(5)**, pentru claritate în exprimare, după textul „autorității responsabile de controlul siguranței alimentelor” se vor introduce cuvintele „informații cu privire la”, iar după cuvântul „utilizate” se va completa cu textul „în anul precedent”;

- **alin.(6)**, semnalăm expunerea corectă a regimului proprietății amenajărilor piscicole situate pe terenurile fondului apelor, care sunt proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și privată (în cazul construcțiilor hidrotehnice proprietate privată).

Astfel, textul „în domeniul public/privat al statului” se va expune în conformitate cu cadrul legal: „în domeniul public sau privat”, iar cuvintele „arendare, închiriere” se vor substitui cu textul „locațiune/superficie” ;

- **alin.(7)**, cuvintele „ Nivelul redevenței” se vor sustitui cu textul „Mărimea redevenței”;

- **alin.(10)** nu este clar prevăzut mecanismul de cooperare.

Recomandăm comasarea alineatelor (10) și (11) într-un alineat, indicând clar subiecții de drept cu care se face schimb de informații și de bune practici.

5. Art.19 fiind preluat din art.10 din Regulamentul UE nr.1308 necesită o expunere clară a normei, conform cerințelor tehnicii legislative. Se va lua în considerare propunerea expunerii articolului cu următorul cuprins:

„Asociația urmărește să îmbunătățească eficiența și durabilitatea activităților organizațiilor de producători participante, precum și să coordoneze proiectele comune ale acestora.”

6. Art.22:

- **potrivit lit.a)**, organizațiile interprofesionale „elaborează și semnează contracte standard” întru atingerea obiectivelor. Ținem să precizăm că semnarea unor contracte reprezintă activități curente, iar acestea nu pot fi catalogate ca fiind măsuri de atingerea a obiectivelor. Semnarea contractelor, deși este o activitate importantă pentru o organizație interprofesională, nu este în sine un obiectiv final, ci mai degrabă un instrument pentru atingerea acestor obiective.

„a) încheie contracte în conformitate cu legislația”;

- **lit.d)** competența dată nu este clar formulată, a se vedea norma respectivă din Regulamentul UE.

7. Art.23:

- **alin.(1)** recomandăm a fi expus în următoare redacție:

„(1) Pe teritoriul Republicii Moldova sunt recunoscute ca organizații de producători toate grupurile formate din producători de produse pescărești sau de acvacultură, conform procedurii de recunoaștere prevăzute de Legea privind grupurile de producători agricoli și asociațiile acestora, dacă întrunesc următoarele condiții:”... în continuare după text;

- **alin.(2)** textul „prin ordin al ministrului agriculturii și industriei alimentare” se va exclude, ca fiind de prisos, în acest context.

Obiecția dată se referă la toate cazurile similare din proiect.

8. Art.24:

- partea introductivă, pentru a nu dubla norma prevăzută la art.22 alin.(2), recomandăm de a expune în următoare redacție:

„Acordarea recunoașterii organizațiilor interprofesionale se efectuează prin emiterea de către autoritatea administrației publice centrale pentru agricultură a avizului de recunoaștere, cu condiția că aceasta:”....în continuare după text;

- Criteriile avizului de recunoaștere a organizației interprofesionale stabilite la literele f), g) și h) sunt formulate într-un mod prea general și vag, ceea ce face dificilă atât interpretarea exactă a acestora, cât și evaluarea în mod obiectiv a gradului în care o organizație le respectă.

La lit.f) – reținem, că legislația în vigoare, nu prevede o definiție precisă a conceptului de „interes al consumatorilor”. În acest context, noțiunea dată poate fi interpretată diferit de către autorități și de către organizațiile interprofesionale.

Ce ține de criteriul de la lit.g) de a nu crea impedimente în organizarea pieței produselor pescărești și de acvacultură, considerăm că, dacă o anumită acțiune a unei organizații creează un impediment, evaluarea este în mare măsură subiectivă și poate varia în funcție de perspectiva evaluatorului.

Urmare celor invocate, este necesară o definire clară și obiectivă a termenilor „interesul consumatorilor” și „impedimente în organizarea pieței”.

9. Art.25:

Normele la lit. c), f) și lit.g) nă sunt redate sub formă de principii și necesită a fi revăzute:

10. Secțiunea a 4-a prevede o transpunere neclară a Regulamentului (UE) nr.1379/2013 ce ține de extinderea normelor. Soluția propusă este una specifică în aplicare și nu este adaptată la cadru normativ național.

Regulamentul (UE) prevede posibilitatea de a extinde anumite norme convenite în cadrul unei organizații de producători pentru a include producătorii care își desfășoară activitatea în domeniul de activitate al organizației de producători în cauză, care nu sunt membri ai acestei organizații de producători. Conform Raportului de punere în aplicare a Regulamentului nr 1379/2013 această posibilitate a fost folosită în foarte puține cazuri din 2013:

Extras din Art.22 din Regulamentul (UE) :

„Extinderea normelor organizațiilor de producători

1. Un stat membru poate impune normele convenite în cadrul unei organizații de producători obligatorii pentru producătorii care nu sunt membri ai organizației și care comercializează oricare dintre produsele în zona în care organizația de producători este reprezentativă, cu condiția ca:...”

Este recomandabil de a adapta normele transpuse în proiectul de lege la contextul și normele juridice naționale.

11. Art.34:

- **alin.(3)** al doilea enunț se va elimina, ca fiind de prisos în acest context;

- alin.(4) se va expune conform Regulamentului (UE), care prevede următoare formulare: *„Organizațiile de producători pot revizui planul de producție și de comercializare și în acest caz prezintă planul revizuit spre aprobare autorităților naționale competente”*.

Ținând cont de obiecțiile expuse, proiectul de lege poate fi examinat în ședința plenară a Parlamentului.

Malai **Tatiana MALAI,**
Șef adjunct Direcție generală

ex.S.Serdeșniuc
Tel.820-557